

přiměřená zavinění obviněného; použíti přece trestu peněžité pokuty místo nejblíže vyššího trestu zastavení advokacie, což jest zajisté postupem mírnějším. Proto ustanovení § 7 odst. 1 cit. zák. lze považovati za mírnější a lze ho použíti i při kárných činech z doby před 1. dubnem 1929, kde by pokuta v mezích dříve platné sazby nebyla přiměřeným trestem, podle obdoby čl. IX. uvoz. zák. k trestnímu zákonu.

Čís. 127 dis.

Porušení povinností povolání a poškození cti a vážnosti stavu se dopouští advokát, který neomluveně a neomluvitelně odpírá vyšetřovací výkony, jimiž byl jako člen kárné rady pověřen (§ 31 odst. 1 kár. stat.).

(Rozh. ze dne 17. března 1931, Ds I 9/30.)

N e j v y š š í s o u d jako soud odvolací v kárných věcech advokátů a kandidátů advokacie vyhověl po ústním neveřejném líčení odvolání zástupce advokátní komory v Praze z nálezu kárné rady pro advokáty a kandidáty advokacie v Čechách ze dne 27. ledna 1930, jímž byl obviněný zproštěn z obvinění pro kárné přečiny porušení povinnosti povolání a zlehčení cti a vážnosti stavu, a změnil napadený nález v ten rozum, že jest obviněný vinen oněmi kárnými přečiny, jichž se dopustil tím, že, převzav jako člen kárné rady k vyšetření a k podání zprávy jemu přidělených osm kárných případů, po dobu tří až šesti let nepředsevzal v nich bez náležitého ospravedlnění žádné vyšetřovací úkony, ani zprávu nepodal.

D ú v o d y:

Kárná rada zprostila obviněného z kárného přečinu porušení povinností povolání a zlehčení cti a vážnosti stavu, jichž se podle odkazovacího usnesení dopustil tím, že, převzav jako člen kárné rady k vyšetření a k podání zprávy jemu přidělených osm kárných případů, po dobu tří až šesti let nepředsevzal v nich bez náležitého ospravedlnění žádné vyšetřovací úkony, ani zprávu nepodal, — s odůvodněním, že neshledává v jednání (v opomenutí) obviněného skutkovou podstatu ani přečinu porušení povinnosti povolání, ano prý jest plnění úkolu vyšetřujícího komisaře, jímž byl obviněný pověřen advokátní komorou, sice vniterní úřední povinností, avšak nespadá pod pojem povinnosti povolání podle § 2 kár. stat., a nelze prý tudíž neplnění této vnitřní úřední povinnosti podrobiti stíhání podle kárného statutu —, ani přečinu poškození cti a vážnosti stavu, ana úřední činnost kárné rady a jednotlivých jejích členů jest vnitřní věcí advokátského stavu, která se vymyká veřejnosti, takže nepravidelnosti ve vykonávání této činnosti nemohou býti na újmu vážnosti stavu. Právem proti tomu uplatňuje odvolání návladního komory, že se zprošťující kárný nález zakládá na nesprávném výkladu zákona. Z ustanovení §§ 9—21 adv. ř., jež stanoví po většině advokátovy povin-

nosti ke straně jím zastoupené (§ 10 adv. ř. upravuje jednak povinnost ke straně, jednak v odst. 2 k veřejnosti) — a z ustanovení §§ 22 a násl., najmě z §§ 23 odst. 2, 28, 30 adv. ř., dále §§ 8, 10, 23, 24 a 31 kár. stat., jež předpisují advokátovy povinnosti ke stavovským úřadům, vyplývá, že »povinnosti povolání« ve smyslu § 3 kár. stat. nelze omezovat na povinnosti advokátovy ke straně jím zastoupené, jak za to mylně má napadený nález, nýbrž že jsou tyto povinnosti širší, zahrnujíce i advokátovy povinnosti ke stavovským úřadům, najmě k výboru advokátní komory a ke kárné radě. Mezi advokátovy povinnosti ke kárné radě spadá však i převzetí a výkon úřadu člena kárné rady, pokud se týče výkonu povinností, jež jsou s úřadem člena kárné rady spojeny. § 8 kár. stat. ukládá advokátům výslovně za stavovskou povinnost, by přijali volbu do kárné rady (s výjimkami tam stanovenými). § 10 kár. stat. předpisuje, že členové kárné rády jsou povinni, by svůj úřad vykonávali, a to bezplatně. § 31 odst. 1 kár. stat. nařizuje, že, jsou-li nutná vyhledávání ku přípravě ústního jednání, má býti ustanoven jeden ze členů kárné rady vyšetřujícím komisařem, by je provedl a postupoval při tom v dohodě s návladní komory. Z ustanovení § 24 čís. 4 kár. stat., který stanoví všeobecně, že, shledá-li návladní komory odklady nebo nepravidelnosti v provádění kárného řízení, může se dovolati pomocí u kárné rady, plyně, že mu toto právo přísluší i proti členům kárné rady, kteří svou nečinností zdržují řízení nebo působí nepravidelnosti. Hledík k těmto předpisům je nepochybně, že člen kárné rady má stavovskou povinnost, by úřad člena kárné rady konal tak, by nevzešly průtahy a nepravidelnosti v kárném řízení. Napadený nález se mylí, maje za to, že kárný statut podrobuje působnosti tohoto zákona jen »delicta sui generis uvedená v §§ 4, 13 a 14 kár. stat.«, an z ustanovení §§ 8, 10, čís. 4 a 31 kár. stat. nutně vyplývá závěr, že člen kárné rady platně a za svého souhlasu zvolený má stavovskou povinnost, by úřad mu svěřený konal (§ 31) a vyšetřování jemu přikázané prováděl tak, by nenastaly průtahy a nepravidelnosti v řízení (§ 24 čís. 4), a že porušení této povinnosti jest kárným činem proti povinnosti povolání a zároveň i proti cti a vážnosti stavu, k jehož stíhání je kárná rada povolána.

Neobstojí ani názor kárného nálezu, pokud odůvodňuje zprošťující výrok i tím, že v § 8 kár. stat. jde o delikt sui generis, který se tresce způsobem tam zvláště stanoveným (trestem pokuty, když advokát bezdůvodně odmítl přjmouti volbu za člena kárné rady, nebo konati dále tento úřad), ani námitka, kterou s téhož hlediska obhájce obviněného při ústním jednání uplatňoval v ten smysl, že by byl rozpor v tom, kdyby advokát, který vůbec odpírá konati úřad v kárné radě, byl stihán jen mírnějším trestem v § 8 kár. stat. výslovně stanoveným, ale ten, kdo jen v některých směrech neplní svěřený úkol, měl býti podroben kárnému trestu podle § 12 kár. stat. V souzené věci nejde o případ, jejž má na myslí čtvrtý odstavec § 8 kár. stat. (nepřijetí volby), nýbrž o podstatně odlišný případ, kde advokát sice volbu přijal a tím vzal na sebe povinnosti z toho vyplývající, ale pak je hrubě porušil. že toto porušení s hlediska kárného jest beztrestné, nelze nijak vyvoditi z toho, že § 8 kár.

stat. má zvláštní předpis jen pro jednání tam uvedené, neboť takovému závěru brání právě zdůrazněná různost obou skutkových podstat. Z toho plyne jen, že zvláštní ustanovení čtvrtého odstavce § 8 kár. stat. na souzený případ nedopadá, a že tu proto nastupují obecné předpisy; jinak ovšem i zásada § 8 kár. stat., kde zákon ukládá advokátu pod pohrůžkou trestem za povinnost, by přijal volbu za člena kárné rady, v souvislosti s ustanovením § 10 kár. stat., stanovícího povinnost člena kárné rady k výkonu jeho úřadu, a v souvislosti s ustanovením § 24 čís. 4, jenž ukládá, by člen kárné rady vykonával svůj úřad tak, by nenastaly průtahy a nepravidelnosti, — zřejmě nasvědčuje správnosti názoru, že tu jde o povinnost povolání, jichž porušení podléhá kárnému trestu. Mylný jest názor kárného nálezu, že ustanovení § 24 čís. 4 kár. stat. jest jen vnitřním předpisem, bez kárné sankce, a že proto z něho nelze dovozovati oprávnění návladního komory ke kárnému zákroku proti členu kárné rady, zdržujícímu kárné řízení nebo zavínujícímu jeho nepravidelnosti, uváží-li se, že tento §, jak již bylo řečeno, přímo zmocňuje návladního komory, by se domáhal odpomoci u kárné rady, jež právě podle čl. I. úvod. zák. ke kárnému statutu a ve smyslu výhrady obsažené v § 33 adv. ř. jest povolána vykonávat kárnou moc nad advokáty a kandidáty advokacie. Na ustanovení §§ 10 a 31 kár. stat. kárný nález nebore vůbec zřetel. Ustanovení § 17 jednacího řádu kárné rady pro advokáty a kandidáty advokacie v Čechách, na něž kárný nález poukazuje, a podle něhož jsou členové kárné rady i náhradníci povinni převzítí práce jim přidělené, nevadí-li tomu zákonná překážka, a vyřídit je pečlivě i co nejrychleji, a povinností vyšetřujících komisařů jest, by kdykoliv k výzvě předsedy nebo jeho zástupce, jinak ale vždy ve třech měsících podávali ústní nebo písemné zprávy o stavu vyšetřování, která vedou, i aby odůvodnili, proč nemohli některé vyšetřování ještě skončiti, — mluví zřetelně pro stanovisko odvolání, nikoliv ve prospěch obviněného, vykládá-li se ovšem, jak jest nutno — což však kárný nález nečiní —, v souvislosti s ustanoveními §§ 8, 10, 24 čís. 4 a 31 čís. 2 kár. stat.

Stanovisko tu hájené jest uznáno praxí i naukou. Rozh. býv. nejv. soudu ve Vídni ze dne 13. ledna 1905, čís. 5967 J. Bl. 1905, str. 300, a z 30. listopadu 1905, čís. 9970 J. Bl. 1906, str. 300, prohlašují nedostavení se advokáta ke kárnému jednání za porušení povinností povolání. Podle rozh. čís. 29 dis. sb. n. s. jest porušením povinností povolání, nezodpověděl-li advokát úmyslně dopisy předsednictva kárné rady advokátní komory a nedostál-li slibu předložitи určité doklady ve své kárné věci. Rozhodnutí čís. 64 dis. sb. n. s. vyslovuje, že porušení povinnosti povolání může se advokát dopustiti proti svým klientům a proti svým stavovským úřadům. (Stejně rozh. čís. 84 dis.) Advokátní komora jest každému advokátu ve svém obvodu úřadem představeným a dohlížejícím, a jest povinností advokátovou dbati jejich příkazů. Nezodpovědění přípisů advokátní komory jest porušením povinností povolání. V rozporu s cit. již rozhodnutím čís. 29 dis. vyslovuje toto rozhodnutí, že není porušením povinností povolání, nezodpověděl-li advokát přípisy kárné rady, které byly řízeny na něho jako na obviněného, an i v kárném řízení má

obviněný právo odepříti výpověď. Z rozhodnutí Ds II 3/30 budiž cito-váno: »Kárná rada advokátní komory jest podle § 33 adv. ř. a §§ 2, 3 kár. stat. stavovským úřadem advokátů a kandidátů advokacie. Zákon vyhradil advokátům právo autonomní správy všech jejich stavovských věcí, včetně kárné moci nad advokáty a kandidáty advokacie. Kárnou moc nad těmito osobami vykonává příslušná kárná rada a jest jí proto přiznati postavení a oprávnění nadřízeného úřadu proti nim. Jest tudiž každý advokát a kandidát advokacie povinen, právě se zřetelem ke svému povolání uznávat autoritu a býti poslušen příkazů tohoto svého stavovského úřadu, jehož zdárná působnost by jinak ani nebyla možná. Plnění této povinnosti lze vynutiti podle adv. řádu a kár. statutu jen kárným řízením, a nebyl proto obviněný této povinnosti zproštěn ani v době, kdy se proti němu vedlo kárné řízení (srov. rozh. čís. dis. 29, 41 a 64 — jinak čís. 84). Obviněný byl by sice mohl odepříti zodpovídati se ve věci samé, ale nesměl bez odpovědi ponechati opětované výzvy kárné rady, by jí vrátil oznámení, jež mu zaslala, neboť tímto chováním dal na jevo, že nedbá příkazů a neuznává autority svého představeného úřadu stavovského. Jde tedy nepochybně o porušení povinnosti povolání.« Zásady vyslovené v těchto rozhodnutích odůvodňují plně i názor, že se dopouští porušení povinnosti povolání advokát, který neomluveně a neomluvitelně odpírá výkony vyšetřovací, jimiž byl jako člen kárné rady pověřen, jež jsou vzhledem k ustanovení § 31 odst. 1 kár. stat. stejnou povinností člena kárné rady, jako účast na kárných jednáních. V téžem smyslu vyslovuje se i Komentář Dr. A. Lohsinga »Oesterr. Anwalts-recht«, jak blíže je doloženo v písemně provedeném odvolání zástupce advokátní komory.

S odvoláním návladního komory jest souhlasiti i v tom, že by byl účel kárného řízení, jež stihá porušení povinnosti povolání a porušení cti a vážnosti stavu bez rozdílu, zda jde o porušení jich členem kárné rady či jiným příslušníkem stavu, zmařen a pravomoc kárné rady vydána na pospas libovuli členů, kdyby jim bylo bez následků kárného stíhání dovoleno mařiti kárné řízení, jeho účel i výsledky ať již bezdůvodným odpíráním vyšetřujících výkonů, nebo bezdůvodným nedostavováním se ke kárným jednáním, neb úmyslným neodpovídáním na dotazy kárné rady. V této souvislosti budiž poukázáno i na ustanovení § 55 kár. stat., podle něhož porušení povinnosti členů advokátů při kárném senátě nejvyššího soudu zakládá kárnou moc nejvyššího soudu. Z těchto důvodů nelze uznati za správné stanovisko napadeného nálezu, že skutková podstata jednání (úmyslného opomenutí) obviněného, jím doznaná a v kárném nálezu zjištěná, nezakládá kárný přečin. Jest uvážiti, že šlo celkem o vyřízení pěti vyšetřování z roku 1922, tří vyšetřování z roku 1923, přidelených v době od 11. dubna 1922 do 7. března 1923, a čtyř případů z roku 1924 a 1925, přidelených od 15. února 1924 do 11. března 1925, tedy celkem o dvanáct případů, a že obviněný v těchto dvanácti vyšetřováních do dne zahájení kárného řízení dne 9. února 1929, ba do dne vydání odkazovacího usnesení dne 2. prosince 1929 a do dne nálezu 27. ledna 1930, — jak zjišťuje kárný nález, nepředsevzal ani jediný vy-

šetřovací úkon a neomluvil se, ač byl před zahájením kárného řízení, k němuž došlo teprve 9. února 1929, doporučen již 28. června 1928 vyzván, by přikázané věci vypracoval do 31. prosince 1928, v lednu 1929 pak znova, a, ač slíbil, že tak učiní, slib nesplnil. Obviněný nepředsevzal v přikázaných mu vyšetřování po dobu více než tří pokud se týče více než pěti let ani jediný vyšetřovací úkon. Tato vědomá a úmyslná nečinnost se rovná přímému odpírání výkonu úřadu obviněnému svěřeného, jejž sám bez námitek přijal a při opětné volbě podržel, ačkoliv měl možnost aspoň při další volbě úřadu toho se vzdáti (§ 8 kár. stat.). Bezduvodným a neomluveným odpíráním převzatých povinností zavinil, že vyšetřování jemu svěřená nebyla vyřízena po dobu delší tří pokud se týče pěti let. Tím byli poškozeni nejen advokáti, proti nimž byla kárná řízení vedena, kteří mají zájem, by se mohli včas ospravedlniti neb aspoň řízení skončiti, nýbrž byla dotčena zároveň i práva stěžovatelů, jejichž majetkové zájmy mohly být bezduvodným průtahem ohroženy. Jednání obviněného jest však i hrubým poškozením cti a vážnosti stavu. Toto poškození nelze vyloučiti pro tajnost kárného řízení, jak činí kárný nález, ano se jednak řízení zahájené proti obviněnému, stalo známým při nejmenším úřednictvu a zaměstnanectvu kárné rady a výboru advokátní komory, a kromě toho musilo vzbudit pozornost u stěžovatelů, jichž oznámení nebyla po tak dlouhou dobu a bez zvláštního důvodu a ospravedlnění vyřizována. Jednání obviněného jest kvalifikovati, jak se stalo, i proto, že k jeho skutkové podstatě stačí již možnost, že se jednání zakládající provinění stane známým a čest stavu pak utrpí. Že taková možnost tu byla, netřeba dokazovati vzhledem k tomu, co bylo právě řečeno. Bylo proto vyhověti odůvodněnému odvolání a uznati, jak se stalo.

Čís. 128 dis.

Čest a vážnost advokátního stavu jest porušena jednáním advokáta, který — nedbaje vůbec jemu známého právního zástupce odpůrce svého klienta — vejde v přímý styk s odpůrcem v zahájené právní věci.

Ustanovení §§ 57 a 263 tr. ř. nelze v kárném řízení podle zákona ze dne 1. dubna 1872, čís. 40 ř. zák. ani obdobně použíti; opomenuti výhrady samostatného stíhání zástupcem advokátní komory není spojeno s následky naznačenými v §§ 57 a 263 tr. ř.

(Rozh. ze dne 17. března 1931, Ds I 5/31.)

N e j v y š š í s o u d jako soud odvolací v kárných věcech advokátů a kandidátů advokacie nevyhověl v neveřejném sedení — slyšev generálního prokurátora — odvolání obviněného z nálezu kárné rady advokátní komory v Praze ze dne 4. prosince 1930, jímž byl odvolatel uznán vinným kárným přečinem poškození cti a vážnosti stavu.

D ú v o d y:

Pokud jde o výrok o vině, dovozuje odvolatel především, že smír mezi stranami neprovedl on, nýbrž že se strany dohodly samy, a že